P9_TA(2019)0112

Neseno protestu vardarbīgā apspiešana Irānā

Eiropas Parlamenta 2019. gada 19. decembra rezolūcija par neseno protestu vardarbīgo apspiešanu Irānā (2019/2993(RSP))

(2021/C 255/13)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu, tostarp jaunāko 2019. gada 19. septembra rezolūciju par Irānu, jo īpaši sieviešu tiesību aizstāvju un ieslodzīto ES dubultpilsoņu situāciju [1],

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 4. februāra secinājumus par Irānu,

— ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka/ Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) *Josep Borrell Fontelles* 2019. gada 8. decembra paziņojumu ES vārdā par nesenajiem protestiem Irānā,

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2019. gada 21. novembra paziņojumu par notikumu attīstību Irānā,

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 12. aprīļa lēmumu pagarināt ierobežojošos pasākumus vēl uz 12 mēnešiem, reaģējot uz nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem Irānā;

— ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,

— ņemot vērā attiecīgās ES pamatnostādnes jautājumā par nāvessodu un par spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu un pazemojošu rīcību un sodīšanu, kā arī ES cilvēktiesību pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē,

— ņemot vērā 2016. gada 25. oktobra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz Irānu pēc vienošanās panākšanas kodolenerģijas jomā [2],

— ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2018. gada 17. decembra rezolūciju Nr. 73/181 par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā,

— ņemot vērā ANO īpašā referenta 2019. gada 30. janvāra ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā,

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā 1966. gadā pieņemto Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojusies arī Irāna,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā desmitiem tūkstošu cilvēku no visas Irānas un visiem sabiedrības slāņiem ir izmantojuši savas pamattiesības uz pulcēšanās brīvību un 40 gadu laikā plašākajos nemieros pauduši sadzīvisku neapmierinātība par degvielas cenu pieaugumu vismaz par 50 %;

---

[1] Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0019.
[2] OV C 215, 19.6.2018., 86. lpp.

B. tā kā, neraugoties uz atkārtotiem starptautiskiem aicinājumiem atturēties no vardarbības, Irānas drošības spēki pret protestētājiem izmantojuši nesamērīgus līdzekļus un spēku; tā kā saskaņā ar pilsoniskās sabiedrības ziņojumiem Irānas drošības spēki atklāja uguni pret neapbruņotiem protestētājiem, kuri neradīja nekādus tiešus draudus, un drošības spēki, iespējams, šāvuši ar mērķi nogalināt;

C. tā kā saskaņā ar *Amnesty International* sniegto informāciju nogalināti vismaz 304 cilvēki, tostarp bērni, un ir daudzi ievainotie, un tā kā tūkstošiem protestētāju, kā arī žurnālisti, cilvēktiesību aizstāvji un studenti ir arestēti; tā kā Irānas iestādes nav oficiāli paziņojušas bojāgājušo skaitu un atteikušās nogalināto mirstīgās atliekas nodot ģimenēm;

D. tā kā 2019. gada 16. novembrī Irānas iestādes teju pilnībā pārtrauca interneta sakarus, liedzot gandrīz jebkādu tiešsaistes sakaru līdzekļu pieejamību cilvēkiem Irānā un apturot jebkādu informācijas plūsmu saistībā ar vardarbīgo apspiešanu; tā kā interneta sakaru pārtraukšana ir pamattiesību uz piekļuvi informācijai pārkāpums, kas ir nesamērīgs vārda brīvības ierobežojums, un iestādes šādu taktiku piemēro regulāri;

E. tā kā tā 2016. gada 25. oktobra rezolūcijā par ES stratēģiju attiecībā uz Irānu pēc vienošanās panākšanas kodolenerģijas jomā ([3]) ir uzsvērts, cik svarīgi ir ievērot ES cilvēktiesību pamatnostādnes, tostarp attiecībā uz cilvēktiesību aizstāvjiem saistībā ar ES un Irānas attiecībām;

F. tā kā cilvēktiesību aizstāvji, žurnālisti, juristi un tiešsaistes aktīvisti Irānā joprojām saskaras ar iebiedēšanu, patvaļīgu apcietināšanu, aizturēšanu un kriminālvajāšanu par sava darba veikšanu; tā kā Irānas Izlūkošanas ministrija un citi spēki ir uzsākuši ievērojamas represijas pret pilsonisko sabiedrību; tā kā 77 reformistiskās opozīcijas dalībnieki, lielākoties Līdzdalības frontes locekļi, ir nākuši klajā ar atklātu paziņojumu, kurā nosoda pārmērīga spēka izmantošanu protestu apslāpēšanai; tā kā daļa no viņiem Irānā tika saukti tiesas priekšā par "propagandas izplatīšanu pret Islāma Republiku" un divi, proti, *Mohammad Kianoosh Rad* un *Mehdi Mahmoudian*, tika apcietināti;

G. tā kā Irānas tiesas regulāri nespēj nodrošināt taisnīgu tiesu, liedzot piekļuvi juriskonsultam un neļaujot konsulātu, ANO vai humānās palīdzības organizāciju pārstāvjiem apmeklēt tiesu, un atļauj kā pierādījumu izmantot atzīšanos, kas iegūta spīdzināšanas ceļā; tā kā nav neatkarīgu mehānismu pārskatatbildības nodrošināšanai tiesu iestādēs un joprojām pastāv nopietnas bažas par tiesnešu, jo īpaši revolucionāro tiesu priekšsēdētāju, politizāciju;

H. tā kā daudzi ES un Irānas dubultpilsoņi aizturēti par cilvēktiesību aktīvismu vai saistībā ar akadēmiska darba veikšanu; tā kā kopš 2019. gada jūnija Irānā ieslodzījumā atrodas divi Francijas pētnieki, proti, *Fariba Adelkhah* un, kā nesen apstiprināts, *Roland Marchal*;

1. izsaka līdzjūtību cietušo ģimenēm; vēl ievainotajiem drīzu atveseļošanos;

2. pauž nožēlu, ka Irāna plaši un nesamērīgi izmanto spēku pret nevardarbīgiem protestētājiem, kuri vienīgi izmanto savas vārda brīvības, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās tiesības; uzsver, ka šādas darbības ir nepieņemamas, un mudina Irānas iestādes publiskot bojāgājušo un arestēto cilvēku kopskaitu, ātri, objektīvi, neatkarīgi un pārredzami izmeklēt iespējamo pārmērīga spēka izmantošanu, tostarp drošības spēku tiešu vēršanos pret protestētājiem, un saukt pie atbildības visus vardarbības īstenotājus;

3. prasa atbrīvot visus protestētājus, cilvēktiesību aizstāvjus un žurnālistus, kas pašlaik atrodas apcietinājumā Irānā par to, ka viņi izmanto savas likumīgās tiesības uz vārda un pulcēšanās brīvību; turklāt prasa, lai iestādes paziņotu ieslodzīto personu tuviniekiem, kur tieši atrodas apcietinātie cilvēki, un prasa, lai advokātiem un starptautiskajiem novērotājiem tiktu nodrošināta netraucēta piekļuve visiem protestu laikā ieslodzītajiem un lai ieslodzīto personu identitāte tiktu paziņota starptautiskajai sabiedrībai; atkārtoti aicina atbrīvot *Nazanin Zaghari-Ratcliffe* un daudzus citus nelikumīgi ieslodzītos;

([3]) OV C 215, 19.6.2018., 86. lpp.

4. kategoriski nosoda Irānas lēmumu pārtraukt interneta piekļuvi globālajiem tīkliem, kas Irānas pilsoņiem kavēja saziņu un brīvu informācijas plūsmu; uzsver, ka šādas darbības ir nepārprotams vārda brīvības pārkāpums; mudina Irānas iestādes atcelt visus tiešsaistes sakaru un pakalpojumu bloķēšanas pasākumus;

5. uzsver, ka vienmēr ir jāievēro tādas pamattiesības kā vārda un pulcēšanās brīvība, un aicina Irānas iestādes pildīt savas starptautiskās saistības, tostarp tās, ko paredz *ICCPR*;

6. aicina Apvienoto Nāciju Organizāciju, jo īpaši tās Cilvēktiesību padomi, par notikumiem pēdējo nedēļu laikā nekavējoties sākt visaptverošu izmeklēšanu, ko vadītu ANO īpašais referents par cilvēktiesību stāvokli Irānā, nolūkā viest skaidrību par apgalvojumiem, ka kopš protestu sākuma valstī notikuši smagi cilvēktiesību pārkāpumi, un aicina Irānu nodrošināt pilnīgu un neierobežotu piekļuvi personām, kas veic šo izmeklēšanu;

7. atgādina par savu 2019. gada 19. septembra rezolūciju; pauž dziļu nožēlu par progresa trūkumu attiecībā uz Irānā apcietināto ES un Irānas dubultpilsoņu lietām; mudina Irānas iestādes nekavējoties atbrīvot *Roland Marchal* un *Fariba Adelkhah*, kā arī visus cilvēktiesību aizstāvjus, kuri ieslodzīti un notiesāti vienīgi par to, ka viņi izmatojuši savas tiesības uz vārda brīvību, biedrošanās brīvību un miermīlīgu pulcēšanos;

8. prasa ES, tostarp PV/AP, divpusējos un daudzpusējos forumos, jo īpaši ES un Irānas augsta līmeņa politiskajā dialogā, ar Irānas iestādēm arī turpmāk apspriest cilvēktiesību jautājumus;

9. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Saharova balvas laureātiem *Nasrin Sotoudeh* un *Jafar Panahi*; pauž nožēlu, ka *Nasrin Sotoudeh* joprojām atrodas ieslodzījumā, izciešot 33 gadu cietumsodu un 148 sitienus, un prasa, lai viņu nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvotu; aicina Irānas iestādes atcelt ceļošanas aizliegumu, kas *Jafar Panahi* piemērots kopš 2010. gada;

10. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Irānas Islāma Republikas augstākajam vadītājam, Irānas Islāma Republikas prezidentam un Irānas parlamenta (*Majlis*) deputātiem.